

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛ, ҮР ДҮНД СУУРИЛСАН
САНХҮҮЖИЛТИЙН ТОГТОЛЦОО, ҮР НӨЛӨӨ

АУДИТЫН КОД: БНА-2023/19-3-ШТА-ГА

Баянхонгор хот 2023 он

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
Тэргүүлэх аудитор **Б.Мөнхбат**

Утас: 70442584 цахим хуудас: munkhbatb@audit.gov.mn

Аудитын менежер **А.Цээням**

Утас: 70442424 цахим хуудас: tseenyma@audit.gov.mn

Ахлах аудитор **Б.Должмаа**

Утас: 88110538 цахим хуудас: doljmaab@audit.gov.mn

Аудитор **Н.Батчимэг**

Утас: 91113253 цахим хуудас: batchimegn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт
мэдээллийг дараах хаягаар авна уу

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН ТУШААЛ**

2023 оны 05 сарын 19 өдөр

Дугаар А/10

Номгон

Г Гүйцэтгэлийн аудитын тайлан
баталгаажуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэг, 20 дугаар зүйлийн 20.1, 20.4 дэх хэсэг, 29 дүгээр зүйлийн 29.1.9, 29.4 дэх хэсэг, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2018 оны А/207 дугаар тушаалаар батлагдсан “Эрх шилжүүлэх” тухай тушаалын 5 дугаар хавсралтын 2.4 дэх заалт, 2020 оны А/106 тоот тушаалаар батлагдсан “Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам”-ын 18.9 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Эрүүл мэндийн даатгал, үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн тогтолцоо, үр нөлөө” (БНА-2023/19-3-ШТА-ГА кодтой) сэдэвт гүйцэтгэлийн аудитын тайланг баталгаажуулсугай.

2. Аудитын тайланг Үндэсний аудитын газрын Гүйцэтгэл-нийцлийн аудитын газар, Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын дарга Э.Энхбат, Засаг дарга Д.Мөнхсайхан, Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийг мэдээ мэдээллээр хангах Баянхонгор аймгийн орон тооны байнгын ажлын хэсэг, Эрүүл мэндийн газар, Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтэс, Нийгмийн даатгалын хэлтэс, Нэгдсэн эмнэлэгт тус тус хүргүүлэхийг ахлах аудитор (Б.Должмаа)-д даалгасугай.

3. Гүйцэтгэлийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авч, биелэлтийг 2023 оны 11 дүгээр сарын 10-ны дотор ирүүлэхийг Баянхонгор аймгийн ЭМГ-ын дарга (Н.Энхжаргал), аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн даргын албан үүргийг түр гүйцэтгэгч (Ч.Жавзан), аймгийн Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтсийн даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч (П.Оюунжаргал), аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн даргын үүрэг гүйцэтгэгч (Б.Азжаргал)-д зөвлөсүгэй.

4. Аудитын тайланг баталгаажуулснаас хойш 14 хоногт багтаан аудитын ажлын болон нотлох баримтыг архивын нэгж болгон байгууллагын архивд хүлээлгэн өгөхийг ахлах аудитор (Б.Должмаа), аудитор (Н.Батчимэг) нарт үүрэг болгосугай.

5. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, холбогдох арга хэмжээ авч ажиллахыг аудитын менежер (А.Цээням), ахлах аудитор (Б.Должмаа), аудитор (Н.Батчимэг)-д даалгасугай.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР . Б.МӨНХБАТ

005010027

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

АУДИТЫН СЭДЭВ: ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛ, ҮР ДҮНД СУУРИЛСАН САНХҮҮЖИЛТИЙН ТОГТОЛЦОО ҮР НӨЛӨӨ

АУДИТЫГ ХИЙСЭН ҮНДЭСЛЭЛ, БҮРЭН ЭРХ: Аудитыг Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хорооны 2022 оны 9 дүгээр тогтоол, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2023 оны “Аудитын жилийн төлөвлөгөө батлах тухай” А/04 дүгээр тушаалаар баталсан Төрийн аудитын газраас гүйцэтгэх аудитын сэдвийг үндэслэн хийв.

АУДИТЫН ГОЛ ДҮГНЭЛТ: ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН НЭМЭЛТ СОНГОН ШАЛГАРУУЛАЛТАД ХҮНИЙ НӨӨЦ, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН ХҮРЭЭНД ИРГЭДЭД ҮЗҮҮЛЭХ БОЛОМЖТОЙ ОНОШНЫ ХАМААРЛЫН БҮЛГИЙГ НЭМЭЭГҮЙГЭЭС ИРГЭДЭД ОЛГОХ БОЛОМЖТОЙ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ХҮРГЭЖ ЧАДАХГҮЙ БАЙНА.

ТАЙЛАНГ ХҮРГҮҮЛСЭН ЭТГЭЭД: Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын дарга, Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийг мэдээ мэдээллээр хангах Баянхонгор аймгийн орон тооны байнгын ажлын хэсэг, Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газар, Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтэс, Баянхонгор аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс

НЭМЭЛТ МЭДЭЭЛЭЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ЭХ СУРВАЛЖ: QR кодыг байршуулах, эргэх холбоо, санал авах болон мэдээлэл, хүсэлт, хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний талаар харилцах албан ёсны хаяг: Open.audit.mn, Audit.mn, Bayankhongor@audit.gov.mn, 310 байр, Лувсанданзанжанцангийн өргөн чөлөө, 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг, Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101

Аудитын харилцан хамаарал

УИХ-аас Эрүүл мэндийн даатгалын тухай, Эрүүл мэндийн тухай, Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуульд 2020 оны 08 дугаар сарын 18-ны өдөр оруулсан нэмэлт өөрчлөлтөөр эрүүл мэндийн даатгалын хууль, эрх зүйн орчин шинэчлэгдэж, иргэд эрүүл мэндийн даатгалд бүрэн хамрагдах, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн тариф, шалгуурыг оновчтой болгох ажлууд хэрэгжиж эхэлсэн байна.

Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний багц нь даатгуулагчийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн тусламж, үйлчилгээг бүрэн хамардаггүй тул нэр заасан тусламж, үйлчилгээнд нь багтаагүй тохиолдолд даатгуулагч хувиасаа төлбөр төлдөг байна.

Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний

хүртээмж, улсын эмнэлгүүдийн ачаалал, дараалал ихээс шалтгаалан хэрэгцээт үйлчилгээгээ авч чадахгүй, даатгалаар үйлчилдэггүй хувийн эмнэлгүүдээс төлбөртэй үйлчилгээ авах сонголттой тулгардаг байна.

Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлдэг зарим байгууллага оношны бүлгийг буруу нэхэмжилсэн, яаралтай тусламжийн эрэмбэ буурсан, эрүүл мэндийн байгууллагаас хэвтүүлэн эмчлэх үйлчилгээний төлбөрийг давхардуулан авсан, эмчийн онош зөрсөн, хэвтэн эмчлүүлсэн нэхэмжлэлийн огноо зөрүүтэй, эрүүл мэндийн цахим мэдээллийн системийн программын хөгжүүлэлт удааширсан зэрэг шалтгаанаар эрүүл мэндийн зарим байгууллага эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжилтээ бүрэн авч чадахгүй хүндрэлүүд гардаг байна.

Дээрх асуудлууд гарч байгаагийн шалтгааныг тогтоох, эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагаа нь хууль, тогтоомжуудтай хэрхэн нийцсэн, иргэд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг түргэн шуурхай, саадгүй авч байгаа эсэхэд чиглүүлэн аудитыг гүйцэтгэх гол үндэслэл болсон.

Аудитын зорилго, зорилтууд, хамарсан хүрээ:

Дээрх асуудлыг тодорхойлохын тулд гүйцэтгэлийн аудит хийж, дүгнэлт, зөвлөмж гарган, УИХ болон холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулж, олон нийтэд мэдээлэхэд аудитын зорилт чиглэнэ.

Аудитын гол асуудал

- Эрүүл мэндийн байгууллагаас даатгуулагчийн эрэлт, хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн эрүүл мэндийн чанартай тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эсэх

Аудитад хамрагдсан байгууллага

Баянхонгор аймаг дахь Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтэс, аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгч төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагууд, өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвүүдийн 2021-2022 оны үйл ажиллагааг хамруулсан.

Шүүхийн шийдвэртэй, хууль хяналтын байгууллагад шалгагдаж буй асуудлыг аудитад хамруулаагүй болно.

АУДИТЫН ГОЛ ҮР ДҮН:

БҮЛЭГ Б.1. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГЫГ БОДИТОЙ ТӨЛӨВЛӨӨГҮЙГЭЭС ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ ТАСАРСАН, САНХҮҮЖИЛТИЙГ ХЯНАЖ, ХАСАГДЛЫН ДҮНГ ЭХ ОЛОНЛОГТ НОГДУУЛАН ХАСЧ БАЙГААГААС ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДАД САНХҮҮГИЙН АЛДАГДАЛД ОРОХ ЭРСДЭЛТЭЙ БАЙНА.

Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлогыг 2022 онд үндэслэлгүй төлөвлөсөн, эрүүл мэндийн даатгалыг иргэдэд сурталчлах ажил хангалтгүйгээс орлогын төлөвлөгөө биелээгүй байна.

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлогыг 2021 онд 4,378.7 сая, 2022 онд 8,308.3 сая төгрөгөөр баталсныг 2021 онд 97.5 хувиар биелүүлсэн, харин 2022 онд 60.8 хувиар биелүүлсэн нь өмнөх оны төлөвлөлтөөс хэт өндөр буюу 89 хувиар өндөр төлөвлөсөн, 2022 онд ажил олгогч даатгуулагчийн төлөх шимтгэлийг 51.0 хувиар нэмж баталсан зэрэгтэй холбоотой байна.

Даатгуулагч эрүүл мэндийн даатгалыг арилжааны банкаар болон цахимаар төлсөн тохиолдолд 72 цагийн дараа төлөлт бүртгэгдэн, тухайн харьяаллын Нийгмийн даатгалы хэлтэст орлого бүртгэгдэн, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ авч байгаа бол ebarimt.mn, ebarimt app-аар эрүүл мэндийн даатгал төлсөн тохиолдолд 30 минутын дараа төлөлт бүртгэгдэн, орлого Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газарт бүртгэгдэж байна. Иймд цаашид иргэн эрүүл мэндийн даатгалыг ямар хэлбэрээр төлснөөс үл шалтгаалан иргэний оршин суугаа харьяаллын дагуу орлогыг бүртгэдэг байх, эрүүл мэндийн даатгал төлсөн даруйд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг авах нөхцөлийг бүрдүүлэх саналыг Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газарт Үндэсний аудитын газраар дамжуулан уламжилсан.

Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн санхүүжилтийг зохих журмын дагуу хянасан боловч нэхэмжлэлийн хяналтаар хасагдсан тохиолдол тус бүрээр сар бүр тайлан гаргаж, эрүүл мэндийн байгууллагуудад хүргүүлээгүй, санхүүжилтийг журамд заасан хугацаанаас хоцроож олгосон байна.

Баянхонгор аймгийн ЭМДХ-ээс холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу даатгалын гэрээ байгуулсан газруудаас ирүүлсэн санхүүжилтийг хянаж, санхүүжилтийг олгохдоо хугацаа хоцроосон, нэхэмжлэлийн хяналтаар хассан шалтгаан, тайлбарыг эрүүл мэндийн байгууллагуудад тухай бүр хүргүүлээгүй нь ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 12 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан журмын 4 дүгээр зүйлийн 4.1.2.3-т заасныг зөрчсөн байна.

ЭМДС-аас санхүүжилтийг цаг хугацаанд нь олгох, мэргэжилтний нэхэмжлэлийн хяналтаар хасагдсан санхүүжилтийн шалтгаан тайлбарыг тухай бүр эрүүл мэндийн байгууллагад хүргүүлснээр дараагийн сард гарах алдаа, эрсдэлээс хамгаалах, зөрчлийн тоо буурч, санхүүжилтийг бүрэн авах бололцоог олгох тул аймгийн Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтэст зөвлөмж хүргүүлэв.

ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 12 дугаар тогтоолоор баталсан “Чанар, төлбөр хяналтын журам”-ын 4.1.1.5-д заасны дагуу санхүүжилтийг хасаж олгож байгаагаас ЭМБ-аас үзүүлсэн бусад зөрчилгүй тохиолдлыг хасаж байгаа нь санхүүжилтээ бүрэн авч чадахгүй байх эрсдэл үүсэхээр багаа тул цаашид эх олонлогт ногдуулан хасалт хийж байгаа асуудлыг салбарын хэмжээнд дахин авч хэлэлцэх саналыг ЭМДЕГ-т ҮАГ-аар дамжуулан хүргүүлэв.

Аудитын баг аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, хувийн эмнэлэг, сумдын ЭМТ-ийн 55 эмч, хэвтэн эмчлүүлж байгаа 153 даатгуулагч, хэвтэн эмчлүүлээгүй 1,096 иргэнээс цаасаар болон цахимаар санал асуулга авч ажилласан, аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж байгаа 153 иргэнээс санал асуулга авахад “Стори дээр бичүүлж гаднаас худалдан авсан эм, тарианы мөнгийг буцаан авдаг болохыг та мэдэх үү?” гэсэн асуултад 81.3 хувь нь мэдэхгүй гэж хариулсан, санал асуулгад оролцсон иргэний 13.7 хувь нь хэвтэн эмчлүүлж байгаа хугацаандаа гаднаас эм тариа авсан гэж хариулсан байгаагаас үзэхэд цаашид иргэдэд нийгмийн эрүүл мэндийн боловсролыг олгох сургалт, сурталчилгааг явуулах, гаднаас эм тариа авсан нөхцөлд буцаан олгож байхыг аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн удирдлагад зөвлөв.

Баянхонгор аймагт эрүүл мэндийн салбарт ажиллах хүний нөөц дутагдалтай, аймгийн ЭМДХ баталсан орон тоогоор ажиллахгүйгээс цаашид санхүүжилтийг хянахад эрсдэл үүсэхээр байна.

ЭМДЕГ-ын даргын 2022 оны А/10 дугаар тушаалаар Баянхонгор аймгийн ЭМДХ-ийн дарга 1, чанар, төлбөрийн хяналтын мэргэжилтэн 4, нийт 5 орон тоогоор баталсан боловч ЭМДЕГ-ын даргын 2023.01.13-ны өдрийн Б/19 дүгээр тушаалаар хэлтсийн даргыг үүрэгт ажлаас чөлөөлснөөс хойш тус хэлтэс чанар, төлбөрийн хяналтын мэргэжилтэн 2 оронтойгоор үйл ажиллагаа явуулж ирсэн, аудитын явцад нэг мэргэжилтэн ажлаас чөлөөлөгдөн, тус хэлтэст даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэж байгаа эдийн засагч мэргэжил эзэмшсэн 1 мэргэжилтэн ажиллаж байгаа нь ЭМБ-аас ирсэн нэхэмжлэлд эмнэл зүйн хяналтыг хэрэгжүүлэхэд цаашид эрсдэл үүсэх магадлалтай байна.

Иймд “Чанар, төлбөрийн хяналтын мэргэжилтэн”-ний албан тушаалын тодорхойлолтод эрүүл мэндийн салбар, эмнэл зүйн боловсролтой хяналт тавих мэргэшсэн мэргэжилтнийг түлхүү ажиллуулахаар өөрчлөлт оруулах саналыг ЭМЯ-д хүргүүлэв.

Баянхонгор аймгийн ЭМГ-аас авсан судалгаагаар 2023 оны 5 дугаар сарын байдлаар аймгийн Нэгдсэн эмнэлгээс бусад сум, өрхийн ЭМТ-д нийт 50 орон тоо дутагдалтайгаас 9 их эмч, 13 багийн эмч, 16 сувилагч дутагдалтай байна.

Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлгээс авсан судалгаагаар ерөнхий мэргэжлийн их эмч, хоол зүйчийн орон тоонд сул ажлын байрны зар явуулсан ч ирдэггүй, нийт хүүхэд асрах чөлөөтэй 12 сувилагч байгаагаас сувилагчийн орон тоо дутагдалтай, мөн аудитын явцад тасаг бүрээр нэг эмчид ногдох хэвтэн эмчлүүлэгч, нэг сувилагчид ногдох хэвтэн эмчлүүлэгчийн тоог гаргахад тасаг тус бүрээр 2 онд харилцан адилгүй байгаа тул цаашид дутагдалтай байгаа боловсон хүчин, тасгийн их эмч, сувилагч нарын ачааллыг тэнцвэртэй байлгах асуудалд дүн шинжилгээ хийж, менежментийг сайжруулах нь зүйтэй байна.

Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг 2018-2022 онд нийт 95 эмч, мэргэжилтнүүдийг үндсэн болон төрөлжсөн мэргэжил дээшлүүлэх чиглэлээр суралцуулснаас 2023.05.03-ны байдлаар 75 албан хаагч ажиллаж, 8 албан хаагч хүүхэд асрах чөлөөтэй байгаа, 11 албан хаагч сурч, 1 албан хаагч ажлаас гарсан байна.

Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн дүрс оношилгооны их эмч 6 сарын хугацаанд дурангийн эмчээр мэргэшин, суралцах хугацаанд үндсэн цалингаар цалинжуулсан байхад тус их эмч өөрийн хүсэлтээр 2022.12.22-ны өдөр ажлаасаа гарсан байна. (ирүүлсэн судалгаанд 2022.04.10-ны өдөр гэрээ байгуулсан, 2027.04.10-ны хүртэлх хугацаанд ажиллахаар гэрээнд заасан гэсэн боловч гэрээг аудитын байгууллагад ирүүлээгүй, их эмч өөрийн зардлаар суралцсан гэсэн тайлбарыг аймгийн Нэгдсэн эмнэлгээс өгсөн.

Цаашид үндсэн цалинг олгож, үндсэн болон төрөлжсөн нарийн мэргэжлээр мэргэжил дээшлүүлсэн албан хаагчийг гэрээнд заасан хугацаанд нь тогтвортой ажиллуулах, ажиллуулаагүй тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авч хохирлыг нөхөн төлүүлж байх зөвлөмжийг аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн удирдлагад хүргүүлэв.

Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагын нэмэлт сонгон шалгаруулалтад хүний нөөц, тоног төхөөрөмжийн хүрээнд иргэдэд үзүүлэх боломжтой оношны хамаарлын бүлгийг нэмээгүйгээс иргэдэд олгох боломжтой эрүүл мэндийн үйлчилгээг хүргэж чадахгүй байна.

ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 02 дугаар тогтоолоор баталсан “Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагыг сонгон шалгаруулах журам”-ын 1.4 -т заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, 7 хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага, 19 сумын Эрүүл мэндийн төв, 4 өрхийн Эрүүл мэндийн төв, Шаргалжуут тосгоны Эрүүл мэндийн төв, 2 рашаан сувилал, 41 эмийн сан ЭМДЕГ-тай эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ байгуулсан байна.

Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг нь эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлэх хүний нөөц бүрэн хангагдсан, зарим тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлснээр шинэ үйлчилгээг нэвтрүүлэх боломжтой байгаа ч ЭМДЕГ-ийн гэрээнд байхгүй, нэмэлт сонгон шалгаруулалтын шаардлагатай оношны бүлэгт багтаагүй байгаа тул ЭМДЕГ-аас нэмэлт сонгон шалгаруулалтын оношны хамаарлын бүлгийг хязгаарлахгүйгээр хөдөө, орон нутгаас иргэдэд үзүүлэх боломжтой эмчилгээ, үйлчилгээний саналын сонгон шалгаруулалтыг тухай бүрд нь шийдвэрлэж байх саналыг ЭМДЕГ-т УАГ-аар дамжуулан уламжлав.

ЭМДЕГ-тай эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэхээр гэрээ байгуулсан эрүүл мэндийн байгууллагуудын даатгалын гэрээг тухай бүр дүгнээгүй байна.

ЭМДЕГ-ын даргын 2021 оны А/175, ЭМДЕГ-ын даргын 2023 оны А/14 дүгээр тушаалын дагуу эмийн сангийн 2021, 2022 оны даатгалын гэрээг аймгийн ЭМДХ-ээс дүгнэхэд 2021 онд “Увьдаст ундарга” эмийн сан төлөөлөл ирээгүй, 2022 онд “Маралжин” эмийн сан материал ирүүлээгүй, 3 эмийн сангийн тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн

шийдвэр гарсан тул 2021 онд 41, 2022 онд 37 эмийн сангийн даатгалын гэрээг үнэлсэн байна.

ЭМДЕГ-ын даргын 2022.01.11-ний өдрийн А/03 дугаар тушаалаар Баянхонгор аймгийн 19 сумын эрүүл мэндийн төв, 4 өрхийн эрүүл мэндийн төв, 1 тосгоны эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны даатгалын гэрээг 15 шалгуур үзүүлэлтээр дүгнэснээс 1 сумын эрүүл мэндийн төв 90 хувь, 4 сумын эрүүл мэндийн төв, 2 өрхийн эрүүл мэндийн төв 85 хувь, 14 сумын эрүүл мэндийн төв, 2 өрхийн эрүүл мэндийн төв, 1 тосгоны эрүүл мэндийн төв 80 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

ЭМДЕГ-ын даргын 2022.02.07-ны өдрийн А/16 дугаар тушаалаар Баянхонгор аймгийн 1 төрийн өмчийн ЭМБ, 7 хувийн хэвшлийн ЭМБ, 2 рашаан сувиллын 2021 оны гэрээг дүгнэх шийдвэр гарсан боловч гэрээг дүгнээгүй, аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, сумын ЭМТ, ӨЭМТ, рашаан сувилал, хувийн хэвшлийн эмнэлгийн 2022 оны гэрээг дүгнээгүй байгаа нь ЭМДЕГ-аас шалгуур үзүүлэлтийн шинэчлэл ирээгүйтэй холбоотой байна.

Даатгалын гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавьж жил бүр дүгнээгүй нь Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1, ЭМДЕГ болон ЭМБ-ийн хооронд байгуулсан Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ худалдан авах гэрээний 1.5 дахь заалтыг зөрчсөн байгаа тул аудитаар зөвлөмж хүргүүлэв.

Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж буй төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад олгохоор баталсан тусламж үйлчилгээний суурь өртгийн тариф, итгэлцүүрийг зах зээлийн үнэ ханштай уялдуулан шинэчлэхээр байна.

Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн тогтолцоонд шилжсэнээр Баянхонгор аймгийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад дараах давуу талууд үүссэн байна. Үүнд:
Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг

- Урологийн мэс засал, хавдрын бай эмчилгээ, компьютер томографи, сэтгэцийн тусламж, үйлчилгээ, давсагны дуран, дуплекс (тархины судасны хэт авиа оношилгоо) зэрэг үйлчилгээ шинээр нэмэгдсэн;

- Тус эмнэлэг нь 2022 онд өөрийн 434.8 сая төгрөгийн хөрөнгөөр хэвтүүлэн эмчлэх 3 тасаг, хоол үйлдвэрлэлийн хэсэгт их засварын ажил хийснээр ажилчдын ажиллах орчин сайжирч, үйлчлүүлэгч тав тухтай үйлчлүүлэх орчин нөхцөл бүрдсэн байна. Мөн 2023 онд Мэс заслын вакуум хагалгааны блокт их засвар хийсэн;

- Ажилтан албан хаагчдын үндсэн цалинг байгууллагын удирдлагын зөвлөлийн 2022.12.08.12-ны өдрийн хурлаар хэлэлцэн 2022.12.31-ний өдөр хүртэл 20 хувиар нэмэгдүүлэн олгосон;

- Тасаг нэгжүүдээс тусламж үйлчилгээ үзүүлэхэд нэн шаардлагатай багаж тоног төхөөрөмжийн судалгааг авч удирдлагын зөвлөлөөр хэлэлцэж эрэмбэлэн 6 багцад 201 нэр төрлийн 405.0 сая төгрөгийн багаж тоног төхөөрөмжийн тендер зарлаж, нийлүүлснээр тоног төхөөрөмжийн хангамж, нэр төрөл нэмэгдсэн;

- Байгууллагын гадна тохижилтыг сайжруулах, ажилчдын авто зогсоол хийх, актлагдсан барилгын талбайг чөлөөлөх, цахилгааны 6000кв-ын өндөр хүчдэлийн под станцыг шинээр хийх зэрэг ажилд 110.3 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Сум, өрх, тосгоны эрүүл мэндийн төв

- Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн тогтолцоонд шилжсэнээр эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжих чиглэлээр 19 сумын ЭМТ, 4 өрхийн ЭМТ, 1 тосгоны эрүүл мэндийн 2022 онд 285 ажилтан албан хаагчид 229.5 сая төгрөгийн нэг удаагийн урамшуулалт цалин олгосон байна.

- Баянхонгор сумын 4 ӨЭМТ ажилтан албан хаагчдад сар бүр 40 хүртэл хувийн цалингийн урамшуулал олгодог болсон байна.

Эрт илрүүлэх урьдчилан сэргийлэх үзлэг, оношилгоо шинжилгээ

ЭМДҮЗ-ийн 2022.04.05-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор “Даатгуулагчийг урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд хамруулах, төлбөрийг нь санхүүжүүлэх журам”-ыг баталсны дагуу Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт 2022 оны 5 дугаар сараас тус үйлчилгээг үзүүлж эхлэн, Дэмжих төвийг байгуулсан байна.

Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн Эрт илрүүлэх урьдчилан сэргийлэх үзлэг, оношилгоо шинжилгээнд 2022.05.01-2023.04.30-ны хооронд нийт 6,183 даатгуулагч хамрагдсанаас ӨЭМТ-ийг харьцуулахад Оточмандал ӨЭМТ 1320 даатгуулагч хамруулсан нь хамгийн их, Энхбүрд ӨЭМТ 407 даатгуулагч хамруулсан нь хамгийн бага дүнтэй байна. Харин сумдыг харьцуулбал Баацагаан 410 даатгуулагч хамруулсан нь хамгийн их, Бөмбөгөр 70, Шинэжинст 65 даатгуулагч хамруулсан нь хамгийн бага дүнтэй байгаа тул цаашид эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд хамрагдах иргэдийн

тоог нэмэгдүүлэх талаар арга хэмжээ авч, хяналт тавьж ажиллах зөвлөмжийг аймгийн ЭМГ-т хүргүүлэв.

Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлгээс ирүүлсэн мэдээллээр эрт илрүүлэх урьдчилан сэргийлэх үзлэг, оношилгоо шинжилгээнд 2022 онд нийт 4,346 иргэн хамрагдахаар бүртгэгдсэн ба аудитаар хийсэн дүн шинжилгээнээс харахад иргэд эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоонд бүрэн хамрагдаж чадаагүй байна.

Эндээс харахад ихэнх иргэн шинжилгээндээ идэвхтэй хамрагдсан, улаан хоолой, ходоодны дуранд нийт бүртгүүлсэн даатгуулагчаас 2,353 (54.1 хувь) нь хамрагджээ.

Үзлэгт хамрагдахаар бүртгүүлсэн хүний тоо	4,346
Тусламж үйлчилгээний төрөл	Хүний тоо
Шинжилгээ	4,192
Хөвгийн хэт авиа	3,068
Хөхний хэт авиа (эмэгтэй)	2,054
Бамбайн хэт авиа	3,204
Улаан хоолой, ходоодны дуран	2,353
Зүрхний цахилгаан бичлэг	3,646
Цээжний рентген зураг	3,666
Эсийн шинжилгээ	736
Дүгнэлт	3,151

Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлгээр үйлчлүүлэн эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд хамрагдсан иргэдээс нийт 2255 өвчлөл илэрсэн, үүнээс хорт хавдрын 27 сэжигтэй тохиолдол бүртгэгдэж, төрөлжсөн шатлалын эмнэлэгт онош баталгаажуулах шинжилгээнд хамрагдаж, 16 хорт хавдар батлагдсан, нийт өвчлөлийн 421 тохиолдол нь цөсний эмгэг, 350 тохиолдол нь улаан хоолойн сөөргөөт үрэвсэл, 309 тохиолдол нь ходоодны шархны өвчлөл эзэлсэн байна.

Эрт илрүүлэх урьдчилан сэргийлэх үзлэг, оношилгоо шинжилгээнд хамрагдаж

буй иргэдийн тоо бага байгаа, эрт илрүүлгийн үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд хамрагдахаар бүртгүүлсэн иргэд бүрэн хамрагдахгүй байгаа нь дараах шалтгаантай байна. Үүнд:

- Аймгийн хэмжээний 18-аас дээш насны иргэдийн үзлэг, оношилгоог зөвхөн аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт хийж байгаагаас ачаалал, дараалал их үүсдэг;
- Ходоодны дурангийн аппарат, их эмч нэг байгаагаас дурангийн үзлэгийг 5-10 хоногийн дараа цаг өгч үзүүлдэг;
- Хөдөө сумдаас ирж үзүүлж буй иргэд богино хугацаагаар үзүүлэх зорилготой ирдэг тул оочир дарааллаас шалтгаалан олон хоногоор хүлээх боломжгүйгээс багц шинжилгээнд бүрэн хамрагдаж чадахгүй буцдаг;

Эрт илрүүлэх урьдчилан сэргийлэх үзлэг, оношилгоо шинжилгээнд хамрагдахаар бүртгүүлсэн 4,346 даатгуулагчийн 1,842 (42.4 хувь) нь ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 06 дугаар тогтоолоор баталсан журмын 2.4.3 үзлэгийн хоногтоо багтаан үзүүлээгүй байгаа тул цаашид тус хоногийг ажлын 20 хоног болгон өөрчлөх саналыг ЭМДЕГ-т уламжлав.

Хөнгөлөлттэй эм олгох үйлчилгээ

Шинэ тогтолцоонд шилжсэнээр хөнгөлөлттэй эмийг жорын хүчинтэй хугацаанд дурын эмийн сангаас авдаг болсон, санхүүжилтийн хязгаар байхгүй, хөнгөлөлттэй эмийн жорыг иргэдэд анхан шатны ЭМБ-ийн эмч нар бичдэг болсон зэрэг давуу тал бий болсон, аудитаар хийсэн судалгаагаар аймгийн төвийн эмийн сангуудаар хөнгөлөлттэй үнээр олгосон эмээс 2021 онд экватор, брайнакт, лориста, 2022 онд экватор, клопиденк, лориста зэрэг эм хамгийн өндөр борлуулалттай байжээ.

Шинэжинст сумын эмийн сангийн эрүүл мэндийн чиглэлээр мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг аймгийн Засаг даргын 2022.06.28-ны өдрийн А/439 дүгээр захирамжаар цуцалсны улмаас тухайн сумын иргэд хөнгөлөлттэй эмийг ойролцоох сум, аймгийн төвөөс авч байгаа тул сумд хөнгөлөлттэй эмийн жороор үйлчлэх эмийн сангийн асуудлыг яаралтай шийдвэрлэх, цаашид эрүүл мэндийн байгууллагуудыг мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө, мэдээллээр хангаж ажиллах зөвлөмжийг аймгийн ЭМГ-ын хүргүүлэв.

Аудитын явцад Баянхонгор аймаг, сумын иргэдээс авсан санал асуулгаар Эрүүл мэндийн даатгалаар та авах шаардлагатай эмийнхээ үнийг хөнгөлүүлж авч чаддаг уу? гэсэн асуултад 26.4 хувь нь Тийм, 73.6 хувь нь Үгүй гэж хариулсан байна.

Аудитаар цаашид даатгалын гэрээнд нэн шаардлагатай ОХБ-ийг нэмэгдүүлэх, төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад олгохоор баталсан тусламж үйлчилгээний суурь өртгийн тариф, итгэлцүүрийг зах зээлийн үнэ ханштай уялдуулан шинэчлэх, нэг оношны бүлгээрх тарифийг анхан болон лавлагаа шатлалд нэг тарифаар олгох асуудлыг судлахыг ЭМДЕГ-т уламжлав.

Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлгээр үйлчлүүлсэн даатгуулагчид эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлсний эцэст ЭМДС-аас ямар төлбөртэй үйлчилгээ авсан талаарх мэдээллийн е-баримтыг олгохгүй байгаа асуудлыг байгууллагын удирдлагуудад аудитын багаас тавьсаны үр дүнд хэвтэн эмчлүүлсэн иргэнд е-баримтыг олгож эхэлж, аудитын үр дүн гарсан байна.

Баянхонгор аймагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа 5 хувийн хэвшлийн эмнэлгийн удирдлагууд эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтийг гүйцэтгэлээр олгосноор үр дүн гарсан гэж үзсэн ба, хувийн эмнэлэгт ихэвхлэн өндөр настны тэтгэвэрт гарсан ажилтнууд ажиллаж, сувилагчийн ажлын байранд ажиллах боловсон хүчин бага байгаа гэсэн мэдээллийг өгсөн, хэвтэн эмчлүүлэгсдийн дийлэнх нь малчин, өндөр настан байдаг бөгөөд хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудаас гарсан саналыг аудитын тайланд тусгасан болно.

БҮЛЭГ Б.2. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ҮР ДҮНД СУУРИЛСАН ТОГТОЛЦООНД ШИЛЖСЭНЭЭР ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРТ ТОДОРХОЙ АХИЦ ДЭВШИЛ ГАРСАН БАЙНА.

Баянхонгор аймгийн хэмжээнд иргэдэд чиглэсэн арга хэмжээнүүдийг авч ажиллаж байгаа 4 аймгийн ЭМГ, НДХ, ЭМДХ, Нэгдсэн эмнэлгүүдэд эрүүл мэндийн даатгалын хамрагдалт, мэдээлэл сурталчилгааг хариуцан ажиллаж байгаа албан хаагчдын уялдаа холбоо хангалтгүйгээс ЭМД-ын хамрагдалт төлөвлөснөөс 2021 онд 38 хувь, 2022 онд 67 хувьтай гарчээ.

Баянхонгор аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс 2021-2022 онд 27,600 малчин, 3,000 оюутан, 9,880 ажил хөдөлмөр эрхлээгүй иргэдийг эрүүл мэндийн даатгалд хамруулахаар төлөвлөснөөс 12,630 малчин, 1,419 оюутан, 6,027 иргэдийг даатгалд хамруулж, төлөвлөгөөний биелэлт 38-67 хувьтай гарчээ.

Баянхонгор аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн үндсэн орон тоонд ажиллаж байгаа ЭМД-ын орлого, шимтгэлийн байцаагчийн албан тушаалын зорилгыг “ЭМД-ын тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэн, иргэд даатгуулагчдыг эрүүл мэндийн даатгалд хамруулах, мэдээллийн сан бүрдүүлэх, орлогыг төлөвлөгөөг биелүүлэх чиг үүргийг хэрэгжүүлэх...” гэж заасан байна. Мөн сумдын нийгмийн даатгалын байцаагч нарт аймгийн НДХ-ийн даргын тушаалаар эрүүл мэндийн орлогыг бүрдүүлсэн ажлын үр дүнг харгалзан 2021, 2022 он тус бүр 8.1 сая төгрөгийн урамшууллыг олгосон байна.

Төрийн албаны зөвлөлийн 2021 оны 99 дүгээр тогтоолын 19 дүгээр хавсралтаар баталсан чанар, төлбөрийн хяналтын мэргэжилтний албан тушаалын тодорхойлолтын 5 дугаар зорилт, Төрийн албаны зөвлөлийн 2022 оны 69 дүгээр тогтоолын хавсралтаар хэлтсийн даргын албан тушаалын тодорхойлолтын 4 дүгээр зорилтын хүрээнд “Эрүүл мэндийн даатгалын хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх, сангийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлт, зардлын гүйцэтгэлийг хангуулах, тайлагнах.....” гэж заасан байхад ЭМД-ын хамрагдалтын хувийг нэмэгдүүлэх талаар тодорхой арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.

Иймд цаашид эрүүл мэндийн даатгалын хамрагдалтын хувь болон сангийн орлогыг хариуцан ажиллах орон тооны ажилтныг аймгийн ЭМДХ-т ажиллуулах, аймгийн ЭМГ-ын мэдээлэл, сурталчилгаа хариуцсан мэргэжилтэн, аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн мэдээлэл сурталчилгаа хариуцсан мэргэжилтэн, аймгийн НДХ-ийн ЭМД-ын орлого, шимтгэлийн байцаагч, ЭМДХ-ийн чанар, төлбөрийн хяналтын мэргэжилтнүүдийн ажлын байрны тодорхойлолтод заасан нь чиг үүргийн хүрээнд хамтран ажиллаж, ЭМДС-ийн орлого бүрдүүлэлт, ЭМД-д хамрагдаагүй иргэдийн хувийг багасгах талаар нэгдсэн бодлого чиглэлтэй ажиллах нь зүйтэй байна.

ЭМД-аар ямар, ямар үйлчилгээ үнэ төлбөргүй авах талаар мэддэг үү?

Санал асуулгад оролцсон иргэдийн **73.9 хувь** нь Эрүүл мэндийн даатгалаар ямар, ямар үйлчилгээ **үнэ төлбөргүй авах талаар мэдэхгүй** гэж хариулсан, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ, хүртээмжийн чанарт 2.3 хувь нь “Маш сайн”, 20.9 хувь нь “Сайн”, **53.3 хувь нь “Дунд”**, 23.1 хувь нь “Муу” гэж үнэлсэн байна.

Санал асуулгад оролцсон иргэдийн **86.7 хувь нь эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг өрхийн эрүүл мэндийн төв болон сумын эмнэлгээс**, 10.5 хувь нь лавлагаа шатлалын эмнэлгээс, 0.5 хувь нь гаднын орноос авдаг гэж хариулсан бол “Эрүүл мэндийн даатгалаараа үйлчилгээ авахад ямар хүндрэл гардаг вэ?” гэсэн асуултад 13.2 хувь нь бүртгэлтэй холбоотой, 48.5 хувь нь мэдээлэл хангалтгүй байдагтай холбоотой, 36.7 хувь нь тухайн ЭМБ-ын зохион байгуулалттай холбоотой хүндрэл гардаг гэж хариулжээ.

Иргэдээс авсан санал асуулгын дүнгээс харахад иргэдийн эрүүл мэндийн мэдлэг дутмаг, эрүүл мэндийн даатгалын тусламж, үйлчилгээний талаар мэдээ, мэдээлэл, сурталчилгааг нэмэгдүүлэн, эрүүл мэндийн даатгалын хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх шаардлагатай тул аймгийн Засаг дарга, ЭМГ, ЭМДХ, НДХ-т тус тус зөвлөмж хүргүүлэв.

Аймгийн ЭМД-ын хэлтэс болон эрүүл мэндийн байгууллагуудын ашиглаж байгаа цахим программууд хоорондоо хөрвөх боломжгүй, мэдээлэл солилцооны нэгдсэн платформ байхгүй байна.

Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.8 -т заасны дагуу эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагын хувьд <https://health.gov.mn> цахим системийг ашиглан эмнэлэг, эмийн сангуудын нэхэмжлэхийг хянадаг бөгөөд гэрээгээр эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлэгч байгууллагуудын хувьд өөр өөр программыг ашигладаг байна.

Иргэд амбулаторийн цагийг биеэр авахаас гадна 1800-0119 дугаар, e-mongolia цахим үйлчилгээний нэгдсэн порталаар дамжуулан авч байгаа нь иргэдийн цагийг хэмнэх, иргэдэд чирэгдэл учруулахгүй сайн талтай ч e-mongolia цахим порталаар амбулаторийн цаг давхардаж байгааг засах нь зүйтэй байна.

Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 37, хувийн эмнэлгийн 5 эмчээс авсан санал асуулгаар Нэгдсэн эмнэлгийн эмчийн 91.7 хувь, хувийн эмнэлгийн эмчийн 40 хувь нь эрүүл мэндийн даатгалын үйлчилгээнд ашиглаж байгаа цахим мэдээллийн системийг сайжруулах шаардлагатай гэж үзсэн байгаа тул цаашид эрүүл мэндийн салбарын байгууллагууд нэгдсэн цахим системд холбогдох, ашиглаж буй программын хөгжүүлэлтийг цаг тухайд нь хийх зайлшгүй шаардлагатай байна.

Даатгуулагчид орчин үеийн техник технологийг ашиглан сошиал мэдээллийн сувгаар эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний талаар шаардлагатай мэдээллийг хүргэсэн бөгөөд ирүүлсэн өргөдөл, гомдлыг хууль тогтоомж, журамд заасны дагуу шийдвэрлэсэн байна.

Баянхонгор аймгийн ЭМДХ-т иргэдээс 2021 онд өргөдөл 2, 2022 онд 3 өргөдөл бичгээр ирснийг хариуг өгсөн, 2022 онд 171 иргэнээс 2018-2020 оны төр хариуцах эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийн нөхөн ногдуулах хүсэлт ирүүлснийг тухай бүр нь цахимд бүртгэн шийдвэрлэжээ. Мөн 2022.10.20-ны өдрийн иргэнээс ирсэн гомдлыг шийдвэрлэж, аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт асуудлыг уламжилж, холбогдох буруутай албан тушаалтанд арга хэмжээ авч ажиллажээ.

Баянхонгор аймагт эрүүл мэндийн салбарын хэмжээнд 2021 онд 399 цаасаар, 2022 онд 501 өргөдөл гомдлыг цаасаар 10 өргөдөл гомдлыг Засгийн газрын иргэд олон нийттэй харилцах 11-11 төвөөр ирүүлсэн ба 2021 онд 100 хувь, 2022 онд 99.9 хувийн биелэлттэй байна.

БҮЛЭГ Б.3. ЭМДЕГ-ААС ТАВИХ ДОТООД АУДИТЫН ХЯНАЛТ ХАНГАЛТГҮЙ БАЙНА.

Бодлогын баримт бичигт тусгасан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилт, аймгийн ЭМДХ-ийн үйл ажиллагаанд аймгийн ЗДТГ-аас хууль тогтоомж, журамд заасны дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн ба аймгийн ЭМДХ-ийг 2021 онд 75 хувь, 2022 онд 50.8 хувиар үнэлжээ.

Баянхонгор аймгийн ЗДТГ-ын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс 2022 оноос аймгийн Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэдээллийн цахим сан (bayankhongor.igovernment.mn)-аар үнэлгээ хийж, аймгийн ЭМДХ-ийн үйл ажиллагаанд дараах зөрчлийг илрүүлэн зөвлөмж өгчээ. Үүнд:

- Засгийн газрын зарим чиг үүргийг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө, ил тод байдлын шалгуур, Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн хэрэгжилт зэрэг 3 тайланг тайлагнаагүй;
- 2022 онд тусгайлан дэвшүүлсэн зорилт байхгүй;
- Баримт бичгийг боловсруулахдаа бүрдэл дутуу гаргах, ирсэн баримт бичгийг хэрхэн шийдвэрлэсэн талаарх тэмдэглэл хийдэггүй;
- Цахим шилжилтийн хүрээнд e-mongolia цахим системийг нэвтрүүлсэн боловч хэрэглэж дадлагажаагүй, үйл ажиллагаандаа албаны мэйл хаяг ашигладаггүй гэжээ.

Иймд цаашид аймгийн ЗДТГ-аас өгсөн зөвлөмж, чиглэлийг бүрэн хэрэгжүүлэн, үйл ажиллагааны биелэлтийг бүрэн тайлагнах нь зүйтэй байна.

Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар болон төлбөрийн нэхэмжлэлд орон тооны дутагдалтайгаас холбогдох стандарт, журмын дагуу хяналт тавьж чадахгүй байна.

Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газраас 2022 онд аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн Эрчимт эмчилгээ, Бургатай хувийн эмнэлгийн бөөрний эмгэгийн өвчтөний түүхэнд эмнэл зүйн аудит хийснээс өөр хяналтыг хийгээгүй байна.

Баянхонгор аймгийн ЭМДХ нь ЭМДЕГ-ын даргын 2021.07.23-ны өдрийн 01 дүгээр удирдамжаар Баянхонгор сумын 4 ӨЭМТ-ийн гэрээний хэрэгжилтэд газар дээрх хяналт шалгалт, аймгийн ЭМДХ-ийн даргын 2021.05.21-ний өдөр баталсан удирдамжийн дагуу Баянхонгор суманд үйл ажиллагаа явуулж байгаа 20 эмийн сангийн хувийн хэргийн бүрдүүлэлтэд төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг хийсэн байна.

Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2022.11.04-ний өдрийн А/154 дугаар тушаалаар эрүүл мэндийн байгууллагад газар дээрх хяналт шалгалт хийх ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнийг томилсон бөгөөд Баянхонгор аймагт хэлтсийн даргаар ахлуулан “Баян-Ундрага зэндмэнэ” рашаан сувилал, Баянхонгор аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, Баян-Энэрэл ХХК-ийн эмнэлэг, Мандал Баянбулаг эмнэлэг, Нарбад эмнэлэг “Шаргалжуут рашаан сувилал” ХХК, Шинэ хүн эмнэлэг зэрэг газруудад хяналт шалгалт хийсэн байна.

Шалгалтын үр дүнд 7 эрүүл мэндийн байгууллагын 44 оношны хамаарлын бүлэгт газар дээрх хяналтыг зохион байгуулж, 11 оношны хамаарлын бүлэг шаардлага хангаж, 33 оношны хамаарлын бүлэг шаардлага хангаагүй гэсэн дүн гарсан байна.

Хяналт шалгалтын үр дүнгээр **шаардлага хангаагүй** эрүүл мэндийн байгууллагад ямар шийдэл гаргах талаар хяналт шалгалтын тайланд тусгаагүй байгаа бөгөөд хяналтын үр нөлөөг тооцох боломжгүй байна.

“Шаргалжуут рашаан сувилал” ХХК-ийн 2022.09.02-ны өдрийн 22/129 дүгээр албан бичигтэй холбогдуулан ЭМДЕГ-ын Бодлого төлөвлөлтийн газрын 2022.09.16-ны өдрийн 06/4316 дугаар албан бичгээр өгсөн чиглэлийн дагуу “Шаргалжуут рашаан сувилал” ХХК-ийн 2022 оны 8 дугаар сарын 1,639 хүний 352.9 сая төгрөгийн нэхэмжлэлээс түүвэрлэсэн 246, нэмэлт хяналт хийлгэхээр ирүүлсэн 981, хурууны хээ уншигдаагүй гэх шалтгаанаар хаагдаагүй 248, нийт 1,475 хүний өвчний түүхэд аймгийн ЭМДХ-ээс хяналт шалгалт хийжээ.

Хяналт шалгалтаар системийн хяналтаар 45 хүний 9.2 сая, түүврийн хяналтаар түүвэрлэсэн 246 хүний анхан шатны баримтад хяналт хийхэд 236 хүний 51.1 сая, нэмэлт хяналтаар 1,029 хүний 161.5 сая нийт 1,310 хүний 282.1 сая төгрөгийн хасалт хийж 329 хүний 70.8 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгохоор шийдвэрлэсэн байна.

Дээрх байдлаас үзэхэд санхүүжилт түүврээр хийх нь эрсдэлтэй нөхцөл байдал илэрч байгаа тул цаашид рашаан сувиллын нэхэмжлэхэд тавих хяналтыг бүрэн хамруулж байх эрх зүйн орчин бүрдүүлэх шаардлагатай гэж үзэж байгаа тул ЭМДЕГ-т санал хүргүүлэв.

Баянхонгор аймгийн ЭМДХ нь ямар шалтгаанаар хасагдсаныг ЭМБ-уудад тухай бүр хүргүүлээгүйгээс тухайн ЭМБ-ууд алдаа, зөрчлөө засаж залуулахгүй байгаагаас зөрчил давтан гарч санхүүжилтээ бүрэн авч чадахгүйд хүрч байгаа тул аудитаар холбогдох газарт зөвлөмж хүргүүлэв.

Эрх бүхий байгууллагаас эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж байгаа байгууллагуудад хяналт тавьж байгаа хэдий ч тусламж үйлчилгээний чанарт тавих хяналт хангалтгүй байна.

Баянхонгор аймгийн ЭМГ нь 2021 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу эрүүл мэндийн чиглэлээр мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй байгууллагуудад төлөвлөгөөт үнэлгээ хийх удирдамж батлан эм ханган нийлүүлэх байгууллагад 19 заалт, эмийн санд 24 заалт бүхий шалгуур үзүүлэлтээр Монос, МЭИК, МСТНЖ-1, МСТНЖ-2 эмийн сангуудад хяналт үнэлгээ хийж үнэлгээний дүнгээр эм ханган

нийлүүлэх байгууллага нь 65 хувь, эмийн сангууд 76.5 хувьтай үнэлэгдэж хугацаатай зөвлөмж хүргүүлж ажилласан байна.

Баянхонгор аймгийн ЭМГ-ын 2022.11.21-ний өдрийн А.107 дугаар тушаалаар ЭМБ-уудын 2022 оны үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн хяналт үнэлгээг зохион байгуулах шийдвэр гарч 19 СЭМТ, 1 ТЭМТ-ийг үнэлэхэд 1 СЭМТ 92.8 хувь буюу “Маш сайн”, 7 СЭМТ, 1 ТЭМТ 80.7-84.5 хувь буюу “Сайн”, 2 СЭМТ 70.9-77.2 хувь буюу “Хангалттай”, 3 СЭМТ 62.5-67.5 хувь буюу “Дутагдалтай” гэсэн үнэлгээ өгсөн байна.

Баянхонгор аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар нь хяналт шалгалтын удирдамжийн дагуу 2021 онд эрүүл ахуйн халдвар хамгаалал, эм био бэлдмэл, хүнсний чанар, стандарт, цацрагийн хамгаалалт, аюулгүй ажиллагаа, хөдөлмөрийн харилцаа, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, хэмжил зүй, нийгмийн хамгааллын хяналтын чиглэлээр аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, 7 СЭМТ, 3 ӨЭМТ, Шинэ төв нүдний эмнэлэгт төлөвлөгөөт хяналт шалгалтууд хийсэн байна.

Дээрх эрх бүхий байгууллагаас эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж байгаа ЭМБ-дад хяналт тавьж байгаа хэдий ч эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжид тавих хяналт хангалтгүй байгаа тул аймгийн ЭМГ-т зөвлөмж хүргүүлэв.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүйгээс ЭМЯ-наас 2022 оны жилийн эцэст үнэ төлбөргүй нийлүүлсэн 264.0 сая төгрөгийн хөрөнгийн эмийн хугацаа дуусаж, хөрөнгийн үр өгөөж гараагүй байна.

Баянхонгор аймгийн ЭМДХ нь шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст бие даасан цэс байхгүй байна.

Баянхонгор аймгийн эрүүл мэндийн салбарын нийт 27 байгууллагын санхүүгийн тайланд 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжилттэй 16 байгууллагад 63.5 сая төгрөгийн 16 зөрчил илэрснээс 1.2 сая төгрөгийн 4 төлбөрийн акт, 62.3 сая төгрөгийн 3 албан шаардлага, 9 зөвлөмжийг хүргүүлэн ажилласан байна.

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагаас аудитын явцад хийсэн судалгаагаар Баянхонгор аймгийн 19 сумын эрүүл мэндийн төвүүдийн 2022 оны жилийн эцсийн эм, боох материалын үлдэгдэлд 131.6 сая төгрөгийн эмийн хугацаа 2023 оны 1 дүгээр улиралд дууссан, 132.4 сая төгрөгийн ремдесивер эмийн хугацаа 2 дугаар улиралд дууссан нь нийт эмийн үлдэгдлийн 40 хувийг эзэлж байна.

Сумын ЭМТ-ийн 2022 оны жилийн эцсийн тайлангаарх нийт эмийн үлдэгдлээс 131.6 сая төгрөгийн /20 хувь/ эм, тариа 2023 оны 1 дүгээр улиралд хугацаа дууссаны дотор 2022.11.15-нд Эрүүл мэндийн яамнаас нийлүүлсэн (нэг бүр нь 1.4 сая төгрөгийн үнэтэй) 68.4 сая төгрөгийн “Тоцилизумаб 400 мг 20мл /фл/” тариа 2023.03.01-нд хугацаа дууссан, мөн 132.4 сая төгрөгийн 2908 ширхэг “Ремдесивер” ковидын вирусны эмрэг тариа нь 2023 оны 5-7 дугаар сард хугацаа дуусахаар байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3¹, 6.4.1² заалттай нийцэхгүй 264.0 сая төгрөгийн төсвийн хөрөнгийн үргүй зардал болсон байна.

Иймд Эрүүл мэндийн яамнаас үнэ төлбөргүй нийлүүлж буй эмийн чанар, баталгаат хугацаанд онцгой анхаарах, аймаг, орон нутгаас эмийн хэрэгцээ шаардлагыг тодорхойлж эм, эмнэлгийн хэрэгслийг нийлүүлж төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулж байх зөвлөмжийн Эрүүл мэндийн яаманд хүргүүлэх саналыг ЯАГ-т уламжилж байна.

Аудитаар нийт 301.4 сая төгрөгийн 27 зөрчил илэрсэнд холбогдох таван албан тушаалтанд 23 заалт бүхий зөвлөмжийг хүргүүлэн, ЯАГ-т уламжлан ЭМЯ-д нэг, ЭМДЕГ-т 10 саналыг уламжлав.

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

1. Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлогыг 2022 онд үндэслэлгүй төлөвлөсөн, аймгийн ЭМГ, НДХ, ЭМДХ, Нэгдсэн эмнэлгийн эрүүл мэндийн даатгалыг иргэдэд сурталчлах, орлогыг бүрдүүлэх чиг үүрэг бүхий албан тушаалтнуудын ажлын уялдаа холбоо хангалтгүйгээс ЭМД-ын хамрагдалт 2021 онд 38 хувь, 2022 онд 67 хувь, ЭМД-ын орлогын биелэлт 2021 онд 97.5 хувь, 2022 онд 60.8 хувьтай гарчээ.

¹ “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”,

² “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”

2. Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн санхүүжилтийг зохих журмын дагуу хянасан боловч нэхэмжлэлийн хяналтаар хасагдсан тохиолдол тус бүрээр сар бүр тайлан гаргаж, эрүүл мэндийн байгууллагуудад хүргүүлээгүй, санхүүжилтийг журамд заасан хугацаанаас хоцроож олгосон байна.
3. Баянхонгор аймгийн ЭМДХ баталсан 5 орон тоогоор ажиллаагүй, 2023 оны 5 дугаар сарын байдлаар санхүүгийн мэргэжилтэй 1 мэргэжилтэн ажиллаж байгаа нь цаашид эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар болон төлбөрийн нэхэмжлэлийг хянахад эрсдэл үүсэхээр байна.
4. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагын нэмэлт сонгон шалгаруулалтад хүний нөөц, тоног төхөөрөмжийн хүрээнд иргэдэд үзүүлэх боломжтой оношны хамаарлын бүлгийг нэмээгүйгээс иргэдэд олгох боломжтой эрүүл мэндийн үйлчилгээг хүргэж чадахгүй байна.
5. ЭМДЕГ-тай эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэхээр гэрээ байгуулсан эрүүл мэндийн байгууллагуудын даатгалын гэрээг тухай бүр дүгнээгүй байна.
6. Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж буй төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад олгохоор баталсан тусламж үйлчилгээний суурь өртгийн тариф, итгэлцүүрийг зах зээлийн үнэ ханштай уялдуулан шинэчлэхээр байна.
7. Баянхонгор аймгийн хэмжээнд иргэдэд чиглэсэн арга хэмжээнүүдийг авч ажиллаж байгаа ч аймгийн ЭМГ, НДХ, ЭМДХ, Нэгдсэн эмнэлгүүдэд эрүүл мэндийн даатгалын хамрагдалт, мэдээлэл сурталчилгааг хариуцан ажиллаж байгаа албан хаагчдын уялдаа холбоо хангалтгүй байна.
8. Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлгээс төлбөрийг төрөөс хариуцах эмийн зардлын 90.8-91.3 хувь нь инсулинээс үл хамаарах чихрийн шижин өвчинд, 8.6-5.3 хувь нь хорт хавдрын өвчлөлд олгосон байна.
9. Аймгийн ЭМД-ын хэлтэс болон эрүүл мэндийн байгууллагуудын ашиглаж байгаа цахим программууд хоорондоо хөрвөх боломжгүй, мэдээлэл солилцооны нэгдсэн платформ байхгүй байна.
10. Даатгуулагчид орчин үеийн техник технологийг ашиглан сошиал мэдээллийн сувгаар эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний талаар шаардлагатай мэдээллийг хүргэсэн бөгөөд ирүүлсэн өргөдөл, гомдлыг хууль тогтоомж, журамд заасны дагуу шийдвэрлэсэн байна.
11. Бодлогын баримт бичигт тусгасан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилт, аймгийн ЭМДХ-ийн үйл ажиллагаанд аймгийн ЗДТГ-аас хууль тогтоомж, журамд заасны дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн ба аймгийн ЭМДХ-ийг 2021 онд 75 хувь, 2022 онд 50.8 хувиар үнэлжээ.
12. Эрх бүхий байгууллагаас эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж байгаа байгууллагуудад хяналт тавьж байгаа хэдий ч тусламж үйлчилгээний чанарт тавих хяналт хангалтгүй байна.
13. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүйгээс ЭМЯ-наас 2022 оны жилийн эцэст үнэ төлбөргүй нийлүүлсэн 264.0 сая төгрөгийн хөрөнгийн эмийн хугацаа дуусаж, хөрөнгийн үр өгөөж гараагүй байна.

АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖ

НЭГ. БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА Д.МӨНХСАЙХАН ТАНАА

1. Сумдын Засаг даргатай байгуулсан гэрээнд тусгасан эрүүл мэндийн даатгалын хамрагдалтын хувийг нэмэгдүүлэх талаар нэгдсэн чиглэл өгч, арга зүйгээр хангаж ажиллах
2. Баянхонгор аймгийн ЭМГ, ЭМДХ, НДХ, улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудтай хамтран эрүүл мэндийн даатгалын тусламж, үйлчилгээнд хамрагдаж чадахгүй байгаа иргэдэд ЭМД-ын шимтгэлийн төлөлт, ЭМДС-аас авах эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний талаар мэдээлэл, сурталчилгааг хүргэх ажлыг зохион байгуулах

ХОЁР. БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАРТ

1. ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 06 дугаар тогтоолыг мөрдөж, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд хамрагдах иргэдийн тоог нэмэгдүүлэх, үзлэгийн дүнд дүн шинжилгээ хийж, хяналт тавьж ажиллах
2. Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, нэхэмжлэлийн хяналтаар хасагдсан санхүүжилтэд тавих хяналтыг сайжруулан, улсын болон хувийн эрүүл мэндийн байгууллагуудыг нэгдсэн мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө, мэдээллээр хангаж ажиллах
3. Аймгийн хэмжээнд дутагдалтай байгаа эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг сургах, мэргэшүүлэх замаар хүний нөөцийг дэмжих ажлыг зохион байгуулах
4. Баянхонгор аймгийн ЗДТГ, ЭМГ, НДХ, улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудтай хамтран эрүүл мэндийн даатгалын тусламж, үйлчилгээнд хамрагдаж чадахгүй байгаа иргэдэд ЭМД-ын шимтгэлийн төлөлт, ЭМДС-аас авах эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний талаар мэдээлэл, сурталчилгааг хүргэх ажлыг зохион байгуулах
5. Шинэжинст суманд хөнгөлөлттэй эмийн жороор үйлчлэх эмийн сангийн асуудлыг нэн даруй шийдвэрлэж, иргэдэд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг тэгш, хүртээмжтэй хүргэхэд хяналт тавьж ажиллах
6. ЭМДС-аас хөнгөлөлттэй эмийн жороор хамгийн их олгож байгаа эмийн талаар судалгаанд дүн шинжилгээ хийж, нэгдсэн арга зүйгээр хангаж ажиллах

ГУРАВ. БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ХЭЛТЭСТ

1. Баянхонгор аймгийн ЗДТГ, ЭМГ, НДХ, улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудтай хамтран эрүүл мэндийн даатгалын тусламж, үйлчилгээнд хамрагдаж чадахгүй байгаа иргэдэд ЭМД-ын шимтгэлийн төлөлт, ЭМДС-аас авах эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний талаар мэдээлэл, сурталчилгааг хүргэх ажлыг зохион байгуулж, ЭМД-ын орлогын болон хамрагдалтын төлөвлөгөөг биелүүлж ажиллах
2. Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, нэхэмжлэлийн хяналтаар хасагдсан санхүүжилтийн шалтгаан тайлбарыг тухай бүр эрүүл мэндийн байгууллагад хүргүүлж, тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд зөвлөн туслах
3. Даатгалын гэрээний хэрэгжилтийг хууль, болон даатгалын гэрээнд заасан хугацаанд багтаан дүгнэх, хангалтгүй үнэлсэн шалгуур үзүүлэлтэд зөвлөмж хүргүүлэн, гарсан үр дүнг тооцож ажиллах
4. Эмийн сантай байгуулсан даатгалын гэрээний 2.4.12-т заасныг мөрдөж, эм худалдан авалттай холбоотой мэдээллийг харах зориулалт бүхий дэлгэцийг касс дээр байршуулсан эсэхэд хяналт тавьж ажиллах
5. Аймгийн ЗДТГ-ын Хяналт-шинжилгээ үнэлгээний хэлтсээс өгсөн зөвлөмж, чиглэлийг бүрэн хэрэгжүүлэн, үйл ажиллагааны биелэлтийг бүрэн тайлагнах
6. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын олгосон хөнгөлөлттэй эмийн жорын бичилтийн анхан шатны баримтыг үзлэгийн журналтай газар дээр нь тулган шалгах, өндөр борлуулалттай эмд дүн шинжилгээ хийж ажиллах

ДӨРӨВ. БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН НЭГДСЭН ЭМНЭЛЭГТ

1. ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 06 дугаар тогтоолын дагуу эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээг иргэдийг чирэгдүүлэхгүйгээр чанартай, түргэн шуурхай хийж, үзлэг, оношилгооны үнэн зөв байдалд тавих дотоод хяналтыг сайжруулах
2. Даатгалын гэрээнд заасан оношны хамаарлын бүлгээр даатгуулагчид тусламж үйлчилгээг үзүүлэн, оношны хамаарлын бүлгийг зөв бүртгэж, анхан шатны баримт, өвчтөний түүхийг стандартын дагуу бүрэн, үнэн зөв хөтөлж, санхүүжилтийг цаг хугацаанд нь бүрэн нэхэмжлэх
3. Аймгийн ЭМДХ-ээс нэхэмжлэлийн хяналтаар хасагдсан шалтгаан тайлбарыг дэлгэрэнгүй авч, түүнд дүн шинжилгээ хийж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар бодитой арга хэмжээ авах
4. Төлбөрийг төрөөс хариуцах эмийг иргэдэд сурталчлах, ялангуяа хорт хавдрын өвчинтэй иргэдэд тусламж үйлчилгээг түлхүү хүргэхэд анхаарч ажиллах, тогтоолд заасан өвчний үед олгох эмийг иргэдэд жигд хүртээмжтэй олгох

5. Үндсэн болон төрөлжсөн нарийн мэргэжлээр мэргэжил дээшлүүлэх хамтарсан гэрээ байгуулсан албан хаагчийг гэрээнд заасан хугацаанд нь тогтвортой ажиллуулах, ажиллуулаагүй тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авч хохирлыг нөхөн төлүүлж байх
6. ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 01 дүгээр “Жагсаалт, төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай” тогтоолын өндөр өртөгт оношилгоо шинжилгээ хийлгэсэн 25 иргэний дутуу тушаасан 0.4 сая төгрөгийн төлбөрийг холбогдох буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэх

ТАВ. АЙМГИЙН НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ХЭЛТЭСТ

1. Баянхонгор аймгийн ЗДТГ, ЭМГ, ЭМДХ, улсын болон хувийн эрүүл мэндийн байгууллагатай хамтран эрүүл мэндийн даатгалын тусламж, үйлчилгээнд хамрагдаж чадахгүй байгаа иргэдэд ЭМД-ын шимтгэлийн төлөлт, ЭМДС-аас авах эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний талаар мэдээлэл, сурталчилгааг хүргэх ажлыг зохион байгуулж, ЭМД-ын орлогын болон хамрагдалтын төлөвлөгөөг биелүүлж ажиллах

ЗУРГАА. БҮХ ШАТНЫ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГАД

1. Баянхонгор аймгийн ЭМДХ-ээс нэхэмжлэлийн хяналтаар хасагдсан шалтгаан тайлбарыг тухай бүр авч, хасагдлын шалтгаанд дүн шинжилгээ хийж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар бодитой арга хэмжээ авч ажиллах
2. Даатгалын гэрээнд заасан оношны хамаарлын бүлгээр даатгуулагчид тусламж үйлчилгээг үзүүлэн, анхан шатны баримт, өвчтөний түүхийг стандартын дагуу бүрэн, үнэн зөв хөтөлж, санхүүжилтийг цаг хугацаанд нь бүрэн нэхэмжлэх

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРААР ДАМЖУУЛАН ХОЛБОГДОХ ГАЗРУУДАД ХҮРГҮҮЛЭХ САНАЛ

НЭГ. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЯАМАНД

1. Аймаг, орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагуудаас үнэ төлбөргүй нийлүүлэх шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн саналыг ЭМЯ тухай бүр аваагүй нийлүүлснээс аймгийн хэмжээнд 264.0 сая төгрөгийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хугацаа нь дууссан зөрчлийг давтан гаргахгүй байх

ХОЁР. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАРТ

1. ЭМДС-аас санхүүжилтийг журамд заасан цаг хугацаанд нь олгох, ЭМДХ-ийн чанар, төлбөрийн мэргэжилтний нэхэмжлэлийн хяналтаар хасагдсан санхүүжилтийн шалтгаан тайлбарыг тухай бүр эрүүл мэндийн байгууллагад танилцуулж, баталгаажуулан хүргүүлж байгаад хяналт тавьж ажиллах
2. ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 12 дугаар тогтоолоор баталсан “Чанар, төлбөр хяналтын журам”-ын 4.1.1.5-д заасны дагуу түүврийн тохиолдлуудаас шалгуур хангаагүй хасагдлын хувийг тухайн тусламж, үйлчилгээний нэхэмжлэлийн хугацаанд хамаарах нийт нэхэмжлэлийн эх олонлогт ногдуулан хасалт хийх, бараа материалын зах зээлийн үнийн өсөлтийг харгалзан эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний суурь өртгийг тарифыг дахин тооцох, нэг оношны бүлгээрх тарифийг анхан болон лавлагаа шатлалд нэг тарифаар тооцох
3. Рашаан сувиллын нэхэмжлэлийг түүвэр хяналт хийлгүйгээр нийт нэхэмжилсэн дүнгээр хянаж, санхүүжилтийг олгох эрх зүйн орчныг судалж бүрдүүлэх
4. Иргэн ЭМД-ийг ямар хэлбэрээр төлснөөс үл шалтгаалан иргэний оршин суугаа харьяаллын дагуу орлогыг бүртгэдэг байх, ЭМД төлсөн даруйд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг авах нөхцөлийг бүрдүүлэх
5. Баянхонгор аймгийн ЭМДХ-ийг баталсан орон тоогоор бүрэн ажиллуулах, хэлтсийн орон тоонд эрүүл мэндийн салбар, эмнэл зүйн боловсролтой хяналт тавих мэргэшсэн мэргэжилтнийг түлхүү ажиллуулах
6. ЭМДЕГ-аас нэмэлт сонгон шалгаруулалтыг зарлахдаа оношны хамаарлын бүлгийг хязгаарлахгүйгээр хөдөө, орон нутгаас иргэдэд үзүүлэх боломжтой эмчилгээ, үйлчилгээний саналын сонгон шалгаруулалтыг тухай бүрд нь шийдвэрлэж байх

7. Эрүүл мэндийн байгууллагуудад тусламж үйлчилгээнд хоорондоо уялдааг хангасан мэдээллийн цогц цахим программыг ашиглах, хөгжүүлэлтийг тухай бүр хийх
8. ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 06 дугаар тогтоолоор баталсан журмын 2.4.3-т заасан хугацаанд иргэд үзлэгийн хоногтоо багтаан үзүүлж чадахгүй байгаа тул журамд заасан эрт илрүүлэх оношилгоо, шинжилгээнд бүрэн хамрагдах хуанлийн 20 хоног гэж заасныг ажлын 20 хоног болгон өөрчлөх
9. “Баян-Энэрэл” ББН эмнэлгээс 5 даатгуулагчид үзүүлсэн 1.4 сая, “Шинэ хүн” эмнэлгээс 8 даатгуулагчид үзүүлсэн 1.8 сая төгрөгийн нэхэмжлэлийг холбогдох анхан шатны баримтыг үндэслэн дахин хянаж шийдвэрлэх
10. Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлгээс ирүүлсэн 2021 оны 388 хүний 113.7 сая, 2022 оны 61 хүний 7.5 сая төгрөгийн санхүүжилтийн мөнгөн дүн 0 дүнтэй болсон асуудлыг хянаж, шийдвэрлэлтийг тус байгууллагад хүргүүлэх

---оОо---